

Vanerilappu - matkalippu omille juurille

Olympiavuonna syntyneenä minulla ei ole omakohtaisia muistoja Sortavalan Liikolasta, josta isän puolen sukuni on lähtöisin. Lapsuudessani karjalaisen suurperheen keskellä "Karjala" kuitenkin oli melkein päivittäin puheissa, se oli kuin perheenjäsen.

Nyt kun useimmat Pakkasen suvun Karjalassa syntyneistä ovat jo aikaa sitten siirtyneet tuonilmaisiin, pienetkin muistot ja viestit noilta ajoilta ovat minulle entistäkin arvokkaampia. Yksi näistä on pieni vanerilappunen, vähän jo nuhraantunut, yhdestä kulumastaan lohjennutkin. Se on matkalippu omille juurilleni.

Kun olin lapsi, muistan, että näitä vanerilappuja oli navetanvintillä parrun päällä monta nippua rautalangalla yhteen sidottuina. Jostain syystä ne kiehtoivat minua, ja pyysin niitä leikkeihini. - Sie elä niihi koske. On siulla muutakii, millä leikkii... mummo tuiskahti, mutta samalla huomasin, että hän pyyhkäisi esiliinankulmalla silmänurkkaansa. Vanerinpalat olivat selvästi arka asia, minkähän takia? Ehkä Anni- mummoni alitajuisesti toivoi, että jospa niitä voitaisiin vielä käyttää?

Elämä kuitenkin kulki eteenpäin, ja uudelle kotiseudulle Jyväskylän kupeeseen Ruokkeelle alettiin juurtua. Samalla vanerilappujen pinkat hupenivat: niillä oli kätevää merkitä viljasäkit myllyyn lähettäessä, AIV-liuoksen tiedot sai hyvin kirjattua, katiskan merkinäkin ne olivat omiaan. Itse en enää noussut vintille leikkimään, ja nuoruuden melskeessä nuo lappuset melkein unohtuivat. Vasta jokunen vuosi sitten löysin nyt jo tyhjenneen navetan ikkunalta yhden vanerilapun. Se oli viimeinen, ja sekin menossa johonkin "tarpeelliseen". Pelastin sen, ja siitä asti se on kulkenut mukanani.

Mikä kumma tuo vanerilappu sitten on? Mikä siitä tekee minulle tärkeän? Se on kooltaan hyvin vaatimaton, 8x14,5 senttiä. Vastaanottaja, määräasema, omistajan täydelliset etunimet ja sukunimi, syntymäaika, isän nimi, kotikunta, kylä, katu ja talon numero - nämä kaikki on valmiiksi painettu vanerilapun toiselle puolelle. Tunnistan isäni Yrjö Pakkasen koulupojan käsialan, jolla hän on täyttänyt pyydetyt kohdat: Pekka Pakkanen, Äänekoski, Pekka Pakkanen, 1885, Yrjö, Sortavalan mlk, Liikola 4. Kääntöpuolella on suurin numeroin 860, ehkä junavaunu?

Tutut kotikonnut Karjalassa oli hyvästelty viimeisen kerran. Oli tullut aika pakata mukaan lähtevät tavarat ja nimetä ne. Kukahan laput kiinnitti? Ehkä se tehtävä annettiin isälle, koska lapuissa on hänen käsialaansa, tai ehkä sen teki iäkäs pappani? Joka tapauksessa se on ollut raskas tehtävä. Jollekin toiselle pieni vanerinpalanen ei merkitse mitään - minulle siihen kiteytyy kaikki: oman sukuni historia, omat juureni.

Leila Backman
Vinkkelimutka 1
41710 Rutalahti
leila.backman24@gmail.com